

# ĐỦ KIỂU MÔ HÌNH GIẢI PHẪU TỪ GHÊ RỌN ĐẾN SEXY CỦA THỜI XƯA

Những mô hình bộ phận cơ thể người này đã được dùng trong nghiên cứu và giảng dạy y khoa cách đây hàng trăm năm.

Ít ai biết rằng, các mô hình cơ thể người đã xuất hiện cách đây hàng trăm năm nhằm mục đích phục vụ cho công việc của các bác sĩ. Chúng được làm từ nhiều loại chất liệu như sáp, ngà voi, giấy hoặc thậm chí là những bộ phận cơ thể thật của người chết.

Khi ngành giải phẫu học bắt đầu phát triển tại châu Âu, các bác sĩ chỉ có thể thực hành trên các tử thi và gặp nhiều rất nhiều khó khăn do điều kiện bảo quản tử thi lạc hậu thời trước. Do vậy, việc sử dụng những mô hình đã giúp ích rất nhiều cho việc học tập và nghiên cứu y học.

Cùng ngược dòng lịch sử để ngắm nhìn những mô hình cơ thể người được sử dụng trong y khoa thời xưa qua chùm ảnh dưới đây:

Đây là một mô hình đầu người làm bằng ngà voi. Nó từng là giáo cụ trong việc giảng dạy y khoa tại châu Âu cách đây 300 - 400 năm. Nếu bạn nhấn vào cái trụ bên dưới, các bộ phận như mắt, lưỡi và hàm dưới của cái đầu lâu sẽ lập tức chuyển động.

Tại châu Âu thế kỉ XVII và XVIII, các bác sĩ sản khoa thường trưng bày một mô hình cơ thể người như thế này để chứng tỏ địa vị và sự uyên bác trong chuyên môn của họ.

Các mô hình này thường đi thành cặp gồm một nam và một nữ, trong đó mô hình của người nữ có cả bào thai trong bụng mẹ. Trong mô hình này, bạn có thể quan sát phần tử cung với đứa trẻ ở bên trong, kèm theo một sợi dây màu đỏ tượng trưng cho dây rốn.

Mặc dù không còn nhiều tài liệu đề cập về mô hình này, người ta cho rằng nó là một giáo cụ để giảng dạy việc đỡ đẻ cho các bà đỡ hoặc sinh viên khoa sản tại châu Âu vào thế kỉ XIX. Mô hình của đứa trẻ sơ sinh được đặt ở tấm gỗ nằm nghiêng phía sau.

Giữa thế kỉ XIX, nguồn cung cấp tử thi cho các bệnh viện và trường y trở nên khan hiếm ở châu Âu. Các bác sĩ đã tìm ra một giải pháp sáng tạo và cũng khá rùng rợn: bơm sáp vào các bộ phận cơ thể người chết rồi lưu trữ chúng.

Mô hình cánh tay trên đây được dùng trong khoảng thời gian 1831-1870 ở châu Âu. Những mạch máu được bảo toàn khá nguyên vẹn, cho chúng ta thấy được cấu trúc phức tạp và tinh tế của hệ mạch.

Ở Trung Hoa cổ đại, người phụ nữ đi chữa bệnh không được phép nhìn mặt thầy thuốc của mình do những quy định của lễ giáo phong kiến. Họ không được để thầy thuốc chạm vào người và thậm chí không được phép tự nêu tên một số bộ phận cơ thể nhạy cảm khi khám bệnh.

Để khắc phục vấn đề này, người Trung Quốc xưa đã phát minh ra con "búp bê chẩn đoán" này. Người nữ bệnh nhân nằm sau một tấm rèm sẽ chỉ tay vào các bộ phận của con búp bê để thầy thuốc đoán bệnh.

Những năm đầu thế kỉ XIX, nghệ thuật "papier-mâché" được giới y khoa áp dụng để tái hiện các bộ phận cơ thể người. Chỉ sử dụng bột giấy, vải, hồ dán cùng nhiều nguyên liệu đơn giản khác,

các nhà khoa học đã chế tạo nên những mô hình cơ thể có độ chính xác, tính thẩm mỹ cao.

Nhà giải phẫu học Louis Thomas Jérôme Auzoux người Pháp là người đã góp công rất lớn trong việc phổ biến các mô hình bằng papier-mâché. Ông đã mở một nhà máy chuyên chế tạo các bộ phận bằng giấy, giống như mô hình bộ não này, để phục vụ các bệnh viện và trường đại học.

Nếu bạn là một sinh viên y khoa trong khoảng thời gian 1776 - 1780 ở ĐH Florence (Ý), mô hình với kích thước bằng người thật này có thể sẽ xuất hiện trong một buổi lên lớp của bạn.

Bức tượng này được đúc bằng sáp và tập trung minh họa cấu tạo của hệ cơ và xương người. Đây là một trong những tác phẩm của Clemente Susini, nhà điêu khắc người Ý nổi tiếng với những mô hình giải phẫu người vô cùng tinh xảo.

Còn đây là một mô hình con mắt được dùng để học tập trong thế kỉ XIX. Trụ phía sau có thể được tháo rời, giúp sinh viên quan sát các bộ phận cấu tạo nên con mắt như giác mạc, đồng tử và mống mắt, kèm theo mí mắt ở bên ngoài.

Thời trước, các họa sĩ tài năng còn vẽ thêm các mạch máu mắt để tạo cảm giác “y như thật” cho mô hình này.

Trong ảnh là mô hình cơ thể người nữ bằng sáp được sử dụng vào giai đoạn năm 1771 - 1800 tại châu Âu. Có một điều thú vị là hầu hết các mô hình sáp thời kì này đều là nam giới. Trong khi đó, những mô hình nữ giới cũng được sử dụng nhưng chỉ để phục vụ việc tìm hiểu sự khác biệt giữa cơ thể của nam và nữ.

Những mô hình cơ thể phụ nữ như trong bức hình này được gọi người châu Âu xưa đặt tên là Venus, theo tên nữ thần tình yêu và sắc đẹp. Bạn có thể nhìn thấy các cơ quan nội tạng bên trong được tháo rời và đặt cạnh mô hình này.